

TÁJÉKOZTATÓ a klasszikus hazai anyakönyvezési eljárásról

Klasszikus hazai anyakönyvezési eljárás során az alábbi anyakönyvi események jegyezhetők be:

- a születésüknél fogva magyar állampolgárok és klasszikus honosítási eljárásban magyar állampolgárságot szerzett személyek külföldön történt születése, házasságkötése, bejegyzett élettársi kapcsolata, halálesete és jogszabályban meghatározott adatok változása,
- a Magyarországon lakóhellyel rendelkező hontalan személy külföldön történt születése, házasságkötése, bejegyzett élettársi kapcsolata, illetőleg halálesete, ha lakóhelye Magyarországon van vagy volt és a bejegyzést olyan személy kéri, akinek a magyarországi anyakönyvezéshez érdeke fűződik,
- nem magyar állampolgár külföldön történt születése, akit magyar állampolgár fogadott örökbe,
- külföldön született kiskorú magyar állampolgár magyar vagy külföldi állampolgár által külföldön történt örökbefogadása,
- bíróság holtak nyilvánító döntése, ha az érintett születési helye külföldön, vagy ismeretlen helyen található,
- halál tényének bírói megállapítása, ha a haláleset helye külföldön volt.

A KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK HELYE, MÓDJA

A hazai anyakönyvezésre irányuló kérelem benyújtásának helye:

- bármely települési anyakönyvvezetőnél,
- külföldön bármely hivatásos magyar konzuli tisztviselőnél,
- a Hazai Anyakönyvi Osztály 2-nél (kizárólag korlátozott számban keddi napokon 8:30-12:00 között),
- az állampolgárság megszerzésére irányuló, valamint az állampolgárság igazolására irányuló eljárás kezdeményezésekor a hazai anyakönyvezés iránti kérelmet is elő kell terjeszteni a kérelem átvételére jogosult szervnél
- bármely kormányablaknál

A kérelem benyújtásának módja:

- **személyesen:** A szülők együttesen, vagy egyikük külön is előterjesztheti a gyermekük születésének hazai anyakönyvezése iránti kérelmet. Egyik törvényes képviselő által történő előterjesztés esetén a másik törvényes képviselőtől szükséges hoznia egy közokiratot vagy egy teljes bizonyító erejű magánokiratot, melyben nyilatkozik a gyermek hazailag anyakönyvezni kért családi és utónevéről, illetve a gyermek lakóhelyéről.
Külföldön történt házasságkötés vagy bejegyzett élettársi kapcsolat hazai anyakönyvezése iránti kérelem együttesen, vagy a felek egyike által külön is előterjeszthető. Az egyik fél által történő előterjesztés esetén a másik féltől szükséges hoznia egy közokiratot vagy egy teljes bizonyító erejű magánokiratot, melyben nyilatkozik a távol lévő fél a családi állapot változás előtti családi állapotáról, illetve házasságkötés esetén arról, hogy az érintett távollévő fél, milyen házassági nevet szeretne viselni Magyarországon.
- **meghatalmazott útján:** A meghatalmazást eredetiben kell benyújtani. A meghatalmazott az érintett helyett személyes nyilatkozatokat (pl. a gyermek születési családi és utónevére, lakóhelyére, a házastársak házassági névviselésére, a házasságkötést megelőző családi állapotára, a születendő gyermekek születési családi nevére vonatkozó személyes nyilatkozat,) nem tehet.

Magyarországon a szóbeli kérelemről a benyújtás helye szerinti illetékes átvevő adatlapot vesz fel.

A KÉRELEM MELLÉKLETEI

Valamennyi hazai anyakönyvi kérelemhez csatolandó okirat

Állampolgárságot igazoló okiratok

- A hazai anyakönyvi eljárásban mind a magyar fél, vagy felek, mind a külföldi fél állampolgárságát okirattal kell igazolni:
- A magyar állampolgárság érvényes személyazonosító igazolvánnyal, magyar útlevelel vagy három évnél nem régebbi állampolgársági bizonyítvánnyal, vagy a magyar személyiadat és lakcím nyilvántartásban szereplő Magyarország állampolgára státusszal igazolható.
- A lejárt magyar útlevelel az állampolgárságot az okirat lejártát követően egy évig még igazolja a magyar állampolgárságot.
- Azon kiskorú gyermek esetében, aki még nem rendelkezik semmilyen magyar anyakönyvi, illetve személyazonosító irattal, illetve nincs benne a magyar személyiadat és lakcím nyilvántartásban, a magyar állampolgárság a szülők magyar állampolgársága által igazolt, azaz ha a szülő a gyermek születésének időpontjában az előbbieken felsoroltak alapján tudja igazolni magyar állampolgárságát, akkor a kiskorú gyermek magyar állampolgársága igazolt.
- A külföldi állampolgárság érvényes külföldi úti okmánnyal, a más állam által kiállított állampolgársági okirattal, a magyar hatóság által kiállított érvényes személyazonosító igazolvánnyal, valamint úti okmánnyal igazolható.

Amennyiben a fentiek szerint nem igazolt a magyar állampolgárság, hivatalból kerül sor az érintett személy állampolgárságának vizsgálatára.

Külföldi anyakönyvi okirat

- A hazai anyakönyvezési kérelemhez csatolni kell a – hiteles magyar fordítással és amennyiben szükséges diplomáciai felülhitelesítéssel vagy Apostille hitelesítéssel ellátott – külföldi anyakönyvi okiratot (születési, házassági, halotti anyakönyvi vagy bejegyzett élettársi kapcsolatról szóló okiratot) eredetben vagy hiteles másolatban.
- Ha a külföldi anyakönyvi okirat a külpolitikáért felelős miniszter vagy az adott állam külképviseleti hatósága által kiadott írásbeli nyilatkozat szerint külföldről nem szerezhető be, vagy az anyakönyvezés külföldön nem történt meg, az anyakönyvi esemény tanúsítására alkalmas egyéb közokiratot kell csatolni

Hiteles másolatot Magyarországon kizárólag közjegyző, az Országos Fordító és Fordítást Hitelesítő Iroda, illetve külföldön a magyar konzuli tisztviselő készíthet.

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1191 Rendelete alapján 2019. február 16. napja óta hiteles másolatként fogadjuk el az EU tagországokban hiteles másolói joggal rendelkező személyek által készített hiteles másolatokat is.

A hazai anyakönyvezési eljárás során benyújtott eredeti vagy hiteles másolati példányban lévő külföldi okiratot nem áll módunkban vissza adni, mivel azok az anyakönyvezési eljárás alapiratainak minősülnek.

A személyi adat- és lakcímnnyilvántartásba vételhez szükséges iratok

- A hazai anyakönyvezést végző hatóság (Budapest Főváros Kormányhivatala) külföldön vagy Magyarországon élő magyar állampolgárként veszi fel a személyiadat és lakcímnnyilvántartásba a külföldön történt születés, házasság, bejegyzett élettársi kapcsolat hazai anyakönyvezése után azon Magyarország területén, illetve azon kívül élő magyar állampolgárokat, akiknek az adatai a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásban még nem szerepelnek.
- A nyilvántartásba a magyar állampolgárt a hazai anyakönyvbe bejegyzett adatokkal kell felvenni, valamint lakóhelyeként az általa, jogszabályi előírásoknak megfelelően megjelölt országot,

települést, közterület nevet, jelleget, házszámot, épületet, lépcsőházat, emeletet és ajtót kell bejegyezni.

- Kiskorú gyermek lakóhelye a törvényes képviselőjének vagy a törvényes képviselők egyikének lakóhelyével kell megegyeznie. Ez alapján a gyermek részére csak akkor kérelmezhető külföldi lakóhely, ha a törvényes képviselők egyikének az érintett külföldi címen van a bejelentett lakóhelye.

A fentiek érdekében a magyar állampolgár külföldön történt születésének, házasságkötésének, bejegyzett élettársi kapcsolatának hazai anyakönyvezésére irányuló kérelemhez csatolni kell eredetben a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásba vételhez szükséges adatlapot, illetve ha a gyermek nem a törvényes képviselők tulajdonát képező ingatlanba kerül bejelentésre, akkor az ingatlan tulajdonosának teljes bizonyító erejű magánokiratban vagy közokiratban kell nyilatkoznia arról, hogy a bejelentéshez hozzájárul.

Kiskorú nyilvántartásba vételi adatlapját, ha mindkét szülő a gyermek törvényes képviselője, akkor mindkettőjüknek alá kell írnia. Meghatalmazott vagy a másik törvényes képviselő a távollévő törvényes képviselő helyett a gyermek lakóhelyéről nem nyilatkozhat.

Születés hazai anyakönyvezéséhez szükséges egyéb okiratok

A külföldön történt születés hazai anyakönyvezésére irányuló kérelemhez csatolni kell a gyermek családi jogállását igazoló okiratot, amely:

- Házasságból született gyermek esetén a szülők magyar házassági anyakönyvi kivonata, melyet elégséges másolatban a hazai anyakönyvezési kérelem mellé csatolni.
- Házasságon kívül született gyermek esetén a gyermekre vonatkozóan Magyarországon anyakönyvezető vagy gyámhatóság, külföldön a magyar konzul előtt tett apai elismerő nyilatkozat vagy külföldi hatóság előtt tett apai elismerő nyilatkozat, illetve apaságot megállapító bírósági ítélet. Az apaság tényét igazoló okiratokat eredetben vagy hiteles másolatban kell csatolni a hazai anyakönyvezési kérelemhez. Ha az irat külföldi, akkor arra hiteles fordítás, illetve szükség esetén diplomáciai felülhitelesítés vagy Apostille szükséges.
- Házasságon kívül született gyermek esetén, ha az édesanya családi állapota nem hajadon, akkor az anya családi állapotát anyakönyvi kivonattal, vagy jogerős bírósági, hatósági döntéssel kell igazolni. Az okiratokat elégséges másolatban csatolni, kivéve ha a magyar személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban szereplő anya családi állapota nem egyezik az általa okirattal igazolt családi állapottal. Ezen esetben a külföldi okirathoz hiteles fordítás és szükség esetén diplomáciai felülhitelesítés vagy Apostille szükséges.

Külföldön kötött házasságból született kiskorú gyermek születése hazai anyakönyvezésének előfeltétele a szülők házasságának hazai anyakönyvezése.

Amennyiben a szülők külföldön kötött házassága még nem került hazai anyakönyvezésre, a gyermek születésének hazai anyakönyvezésével egyidejűleg kérni kell a házasság hazai anyakönyvezését is.

Házasság hazai anyakönyvezéséhez szükséges egyéb okiratok

A külföldön kötött házasság hazai anyakönyvezése iránti kérelemhez csatolni kell a házastársaknak a házasságkötést megelőző családi állapotát igazoló okiratot, kivéve:

- ha a magyar állampolgár a házasságkötést megelőzően hajadon vagy nőtlen családi állapotú volt. Ezt okirattal nem kell igazolni, elegendő az érintettnek a hazai anyakönyvezésre irányuló kérelemben vagy külön dokumentumban erre vonatkozóan tett nyilatkozata;
- ha a magyar fél a házasságkötés előtt elvált vagy özvegy családi állapotú volt és korábbi házasságkötésére Magyarországon került sor, elegendő nyilatkozatot tennie a korábbi házasságkötés helyéről és idejéről, illetve volt házastársa halálesetének helyéről és idejéről. A szükséges iratokat hivatalból beszerezzük.

Haláleset hazai anyakönyvezéséhez szükséges egyéb okiratok

A külföldön történt haláleset hazai anyakönyvezése iránti kérelemhez csatolni kell az elhaltak a haláleset időpontjában fennálló családi állapotát igazoló okiratot, kivéve:

- ha az elhalt magyar állampolgár hajadon vagy nőtlen családi állapotú volt, vagy
- ha a magyar fél a halálest időpontjában elvált vagy özvegy családi állapotú volt és az elhalt házasságkötésére Magyarországon került sor, elegendő a kérelmezőnek nyilatkozatot tennie az elhalt házasságkötésének helyéről és idejéről, illetve az elhalt volt házastársa halálestének helyéről és idejéről.

A HAZAI ANYAKÖNYVI KÉRELEMHEZ CSATOLANDÓ KÜLFÖLDI OKIRATOKKAL SZEMBENI ALAKI KÖVETELMÉNYEK

Diplomáciai felülhitelesítés

Vonatkozó jogszabály vagy nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában – az alábbi kivételekkel – a külföldön kiállított okirat csak akkor fogadható el, ha azt a kiállítás helye szerinti államban működő magyar külképviselet diplomáciai felülhitelesítéssel látta el.

Kivételek a diplomáciai felülhitelesítés alól

Apostille: azon külföldi okirat esetén, amelyet olyan állam hatósága állított ki, amely részese a külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli hitelesítésének (felülhitelesítésének) mellőzéséről Hágában, az 1961. október 5. napján kelt egyezménynek, az okiratot diplomáciai felülhitelesítés helyett az adott állam arra illetékes hatósága által kiállított ún. Apostille-jal kell ellátni. (1973 évi 11. tvr.)

A hágai egyezményben részes államok listája az alábbi oldalon található meg:

Hágai Egyezményben részes államok

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1191 Rendelete alapján 2019. február 16. napja óta az Európai Unió államaiban kiállított anyakönyvi okiraatra nem kell sem diplomáciai felülhitelesítés, sem Apostille.

Ha az okirat kiállításának helye szerinti államban nem működik magyar külképviselet, vagy a magyar külképviselet diplomáciai felülhitelesítési tevékenységet nem végez, a külföldi okirat diplomáciai felülhitelesítés nélkül is elfogadható. **Ebben az esetben az okiratot kiállító állam külügyminisztériumának hitelesítését kell beszerezni.**

A külföldi állam Magyarországon működő külképviselete által kiállított anyakönyvi kivonat diplomáciai felülhitelesítés nélkül is elfogadható.

Nincs szükség a külföldön kiállított közokirat diplomáciai felülhitelesítésére azokban az országokban, amelyekkel Magyarország jogsegélyszerződést kötött (pl. Szerbia, Ukrajna).

Hiteles magyar fordítás:

A kizárólag nem magyar nyelven kiállított irat – ha az ügyfajta vonatkozó jogszabály másként nem rendelkezik – csak hiteles magyar fordítással ellátva fogadható el, kivéve:

- a hivatásos konzuli tisztviselő által jogszabályban meghatározott elektronikus úton a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv részére továbbított okirathoz, ha az okiratot az angol, a német vagy a francia nyelvek valamelyikén állították ki,
- ha a külföldi anyakönyvi kivonat mellé csatolásra kerül az anyakönyvi kivonat kiállítási hely szerint kiállított többnyelvű formanyomtatvány, mely magyarul is tartalmazza az adatokat.

Hiteles magyar fordítást Magyarországon kizárólag az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda készíthet. Külföldön a magyar konzul készíthet hiteles magyar fordítást, illetve jogosult a más által készített fordítás hitelesítésére is.

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1191 Rendelete alapján 2019. február 16. napja óta hiteles fordításként fogadjuk el az EU tagországaiban hiteles fordítói joggal rendelkező személyek által készített hiteles fordításokat is.

Tájékoztatjuk ügyfeleinket, hogy a rendelkezésünkre álló információk alapján az Európai Unió más országaiban a hiteles fordítók nem minden esetben rendelkeznek hiteles másolat készítési joggal, így ezen jogosultság hiányában a hiteles fordító által a külföldi okiratról készített másolat, csak sima másolatnak minősül, mely a hazai anyakönyvezési eljáráshoz nem megfelelő.

A HAZAI ANYAKÖNYVI ELJÁRÁS MENETE

A magyar állampolgár külföldön történt anyakönyvi eseményeinek hazai anyakönyvezésre irányuló kérelmet:

- hivatásos konzuli tisztviselő – az állampolgársági eljárásról szóló törvényben meghatározott eljárásokban előterjesztett hazai anyakönyvezésre irányuló kérelmeket kivéve – az EAK rendszerben haladéktalanul rögzíti és azon keresztül azonnal, illetve eredetben félévente,
- az anyakönyvvezető az Elektronikus Anyakönyvi Rendszerben (továbbiakban EAK) haladéktalanul rögzíti és a kérelem benyújtásától számított öt napon belül eredetben,
- az állampolgársági ügyekben eljáró szerv az állampolgárság igazolását vagy az állampolgárság megszerzését igazoló bizonyítvány kiállítását követő öt napon belül, honosítottak, visszahonosítottak esetében pedig az eskü- vagy fogadalomtételről szóló jegyzőkönyv beérkezését követő 30 napon belül

küldi meg a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szervnek.

Klasszikus anyakönyvi iratokat **elektronikus úton nem lehet megküldeni**, mivel az anyakönyvi eljárásban nincs helye elektronikus ügyintézésnek.

A kérelem beérkezését követően a hazai anyakönyvezést végző anyakönyvvezető megvizsgálja, hogy a kérelem és mellékletei a hazai anyakönyvezés szabályainak megfelelnek-e, szükség esetén a kérelmezőt, illetőleg a felterjesztőt hiánypótlásra felhívja.

Ha a felterjesztett kérelem mellékletei közül valamely magyar anyakönyvi okirat hiányzik, a hazai anyakönyvezést végző anyakönyvvezető szerzi be, ha a kérelmező az érintett anyakönyvi bejegyzés helyét és idejét pontosan közli (megkeresés).

A hazai anyakönyvi eljárás ügyintézési határideje a kérelemnek a hivatalhoz történő érkezését követő naptól számított **75 nap**, illetve ha a kérelem és mellékletei hiánytalanul kerülnek előterjesztésre, valamint a hatóság rendelkezésére álló adatok alapján a tényállás tisztázott az hazai anyakönyvezési eljárás ügyintézési határideje **8 nap**.

A hazai anyakönyvezés megtörténtét követően kiállított magyar anyakönyvi kivonatot magyarországi címre postai úton, külföldre az illetékes külképviseleten keresztül juttatunk el a kérelmező részére. Ugyanezen módon kerülnek ki postázásra a magyar személyiadat- és lakcím nyilvántartásba vétel után kiállított első magyar lakcím igazoló kártyák is.